

Handläggare:
Andreas Jaeger, 08-508 29 269

Till
Arbetsmarknads- och idrottsroteln

Remiss av Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

Svar på remiss från Arbetsmarknads- och idrottsroteln (Dnr 110-1093/2015).

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och idrottsroteln har remitterat departementspromemorian "*Remiss av Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända*" till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur har valt att inte vidareremittera ärende till sina dotterbolag, då en bolagsgemensam diskussion redan förts i frågan.

I promemorian läggs fast att flyktingmottagandet är ett gemensamt ansvar för samhället. Det mottagande som frivilliga överenskommelser mellan kommunen och länsstyrelsen leder till är inte tillräckligt för att möta det ökade behovet av kommunmottagande. Långa väntetider för kommunanvisning innebär att många nyanlända blir kvar på anläggningsboenden under långa tidsperioder, vilket försenar etableringen. Lagförslaget i promemorian innebär att kommuner kan anvisas att ta emot nyanlända för bosättning i kommunen oavsett om kommunen har träffat en överenskommelse om mottagande eller inte.

Koncernledningen ser positivt till initiativet att korta ner de långa väntetiderna på anläggningsboendena och en snabbare etablering i samhället. Stockholm tar redan emot ett stort antal nyanlända personer med permanent uppehållstillstånd, främst genom eget boende, men även på anvisning.

Bostadsbristen i Stockholm är omfattande och staden har inga vakanta bostäder i det reguljära bostadsbeståndet. Staden har gjort bedömningen att förtur i bostadskön inte bör användas för nyanlända personer. Staden har istället valt att erbjuda genomgångsbostäder för nyanlända personer, vilka främst kan skapas i vakanta vårdfastigheter och i tillfälliga bostadspaviljonger. Koncernledningen efterfrågar förenklade byggregler för tillfälliga bostäder, där undantag kan göras avseende t.ex. tillgänglighet och buller mm.

Koncernledningen anser även att kommuntalen inte enbart ska bygga på arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och det sammantagna mottagandet av nyanlända. Det är även viktigt att den lokala bostadsmarknaden och kommunernas systematiska arbete och planer på en kapacitetsutbyggnad vägs in i bedömningen, i syfte att erhålla den socialt och samhällsekonomiskt bästa etableringen.

Staden har även ett bostadsförsörjningsansvar för andra grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. När det lokalt finns en bostadsbrist kommer grupper med svag ställning på bostadsmarknaden att ställas mot varandra, vid tilldelning av bostäder. Genom att lagstifta om en skyldighet för en kommun att ta emot nyanlända på anvisning gör staten en direkt prioritering. Det innebär att andra grupper såsom familjer med otrygga boendeförhållanden, studenter och ungdomar hamnar lägre i prioritet. Förslaget medför en större inskränkning i det kommunala självstyret än vad som beskrivs i promemorian och dessa konsekvenser behöver belysas ytterligare.

Ärendet

Arbetsmarknads- och idrottsroteln har remitterat departementspromemorian "*Remiss av Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända*" till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur har valt att inte vidareremittera ärende till sina dotterbolag då en bolagsgemensam diskussion redan förts i frågan.

I promemorian läggs fast att flyktingmottagandet är ett gemensamt ansvar för samhället. När alla kommuner är med och tar emot nyanlända kommer fördelningen av mottagandet bli mer proportionerligt i förhållande till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och annat mottagande. Det bedöms leda till förbättrade förutsättningar för nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

Det mottagande, som frivilliga överenskommelser mellan kommunen och länsstyrelsen leder till, är inte tillräckligt för att möta det ökade behovet av kommunmottagande. Långa väntetider för kommunanvisning innebär att många nyanlända blir kvar på anläggningsboenden under långa tidsperioder, vilket försenar etableringen. Lagförslaget i promemorian innebär att kommuner kan anvisas att ta emot nyanlända för bosättning i kommunen, oavsett om kommunen har träffat en överenskommelse om mottagande eller inte.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt till initiativet att korta ner de långa väntetiderna på anläggningsboendena och en snabbare etablering i samhället. Stockholm tar redan emot ett stort antal nyanlända personer med permanent uppehållstillstånd, främst genom eget boende men även på anvisning.

Bostadsbristen i Stockholm är omfattande och staden har inga vakanta bostäder i det reguljära bostadsbeståndet. Staden har gjort bedömningen att förtur i bostadskön inte bör användas för nyanlända personer.

Staden har istället valt att erbjuda genomgångsbostäder för nyanlända personer, vilka främst kan skapas i vakanta vårdfastigheter och i tillfälliga bostadspaviljonger. Det tar dock tid att bygga ut kapaciteten och hyrorna blir höga, vilket beror på att utbyggnaden sker på tillfälliga bygglov med korta avskrivningstider.

Enligt förslaget ska lagen börja gälla den 1 juli 2016 och några övergångsregler föreslås inte. Koncernledningen ser ingen möjlighet att nå upp till anvisat kommunal under 2016, utan det utökade åtagande måste infrias genom en stegvis upptrappning. Koncernledningen anser även att kommunalen inte bara ska bygga på arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och det sammantagna mottagandet av nyanlända. Det är även viktigt att den lokala bostadsmarknaden och kommunernas systematiska arbete och planer på en kapacitetsutbyggnad vägs in i bedömningen, i syfte att erhålla den socialt och samhällsekonomiskt bästa etableringen.

Staden har även ett bostadsförsörjningsansvar för andra grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. När det lokalt finns en bostadsbrist kommer grupper med svag ställning på bostadsmarknaden att ställas mot varandra, vid tilldelning av bostäder. Genom att lagstifta om en skyldighet för en kommun att ta emot nyanlända på anvisning gör staten en direkt prioritering. Det innebär att andra grupper såsom familjer med otrygga boendeförhållanden, studenter och ungdomar hamnar lägre i prioritet. Förslaget medför en större inskränkning i det kommunala självstyret än vad som beskrivs i promemorian och dessa konsekvenser behöver belysas ytterligare.

En förutsättning för att kommuner med bostadsbrist ska klara av sitt bostadsförsörjningsansvar för nyanlända personer är att byggreglerna förändras för byggnader med tillfälligt bygglov. Kommunerna lämnas att själva hantera kapacitetsökningen av dyra tillfälliga boenden. Koncernledningen efterfrågar förenklade byggregler för tillfälliga bostäder, där undantag kan göras avseende t.ex. tillgänghet och buller mm.

Ingela Lindh
VD